

SÖKANDE

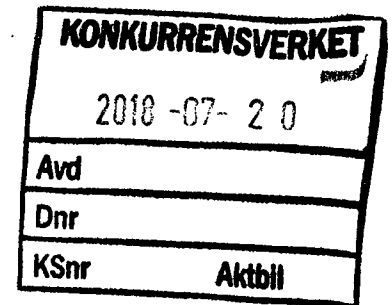
Expertinfo Sweden AB, 556821-2566
Sankt Eriksgatan 117
113 43 Stockholm

MOTPART

Universitetskanslersämbetet
Box 7703
103 95 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

De tre bedömningsgrunder UKÄ använder sig av i prisavdragsmodellen är *upplägg*, *kommunikation* och *genomförande*. UKÄ:s motivering för att ge Expertinfo lägre prisavdrag än konkurrenterna lyder:

Innehåller brister av viss betydelse i förslaget till exempeluppdrag vad avser upplägget och redovisningen av vad som ska uppnås med utbildningen. Beskrivningen är på ett övergripande plan och ger inte en helt klar bild av vad deltagarna ska lära sig.

De påstådda bristerna ska således finnas i bedömningsgrunden *upplägg*. Expertinfos anbud består av fem väl genomarbetade sidor där de i tur och ordning redogör för målet (vad som ska uppnås med utbildningen), vad utbildningen kommer att innehålla (på detaljnivå), hur utbildningen ska genomföras och vilka som ska delta. Det UKÄ påstår i sin bedömning, att Expertinfos beskrivning är på ett övergripande plan och inte ger en klar bild av vad deltagarna ska lära sig, stämmer inte. Nedan följer ett utdrag som beskriver målet med utbildningen:

Deltagarna ska efter genomgången kurs förstå vikten av klarspråk och se det som en naturlig del i det dagliga arbetet. Under kursen kommer de få metoder och redskap att använda i det dagliga arbetet för att uppnå ett begripligt och korrekt myndighetsspråk. Vi arbetar för att deltagarna efter utbildningen ska ha

- kännedom om språklagen och myndighetens ansvar att bidra till att svenskan kan användas inom alla samhällsområden
- förståelse för hur betydelsefullt det är att de skriver vårdat, enkelt och begripligt
- blivit säkrare skribenter som gör medvetna val när de skriver
- en känsla av att det är roligt snarare än svårt att skriva begripligt
- diskuterat sin arbetsplats textkultur och det ständiga arbetet med att förbättra textförståelse
- diskuterat texttyper och medier i relation till textinnehåll och mottagaranpassning
- tillgång till checklistor, litteraturtips och arbetsätt som underlättar för dem när de ska skriva vårdat, enkelt och begripligt.

Enligt vad som framgår av bedömningsgrunderna för prisavdragsmodellen ska förslaget visa ett väl disponerat upplägg i fråga om tid och ha en utformning som visar på ett relevant innehåll. Avseende innehåll och

bedömningen av kursbeskrivningen är att de endast antagits som andra leverantör i rangordningen.

UKÄ bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande till stöd för sin talan.

Expertinfos påstående om att de uppfyller de bedömningsgrunder som krävs för att erhålla maximalt prisavdrag är felaktigt. Det står en upphandlande myndighet fritt att själv bestämma hur upphandlingsdokument i en upphandling ska utformas och myndigheten väljer själv vad som ska tillmätas betydelse, så länge det sker inom ramen för de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna.

Att bedöma exempeluppdrag är ett vanligt sätt att utvärdera kvalitet i en upphandling. En sådan bedömning innehåller ofrånkomligen subjektiva inslag. Det faktum att utvärderingsmodellen innehåller subjektiva inslag och personliga bedömningar innebär inte att ovidkommande hänsyn har tagits eller att bedömningen har avvikit påtagligt från de tilldelningskriterier som har angetts i upphandlingsdokumentet. Så som upphandlingsdokumentet har utformats i förevarande upphandling har det varit tydligt vad som tillmäts betydelse vid utvärderingen, hur utvärderingen skulle genomföras och vilka prisavdrag som skulle tillämpas. Upphandlingsdokumentet har därmed uppfyllt kravet på öppenhet och transparens, vilket i sin tur har gjort det möjligt för UKÄ att behandla samtliga anbudsgivare likvärdigt vid utvärderingen.

Utöver vad som redan framkommit i den individuella rapporten och beslutet om ingående av ramavtal, har UKÄ funnit att följande brister föreligger i Expertinfos exempeluppdrag i förhållande till de i målet aktuella bedömningskriterierna.

Expertinfo har i sitt förslag angett:

Vi erbjuder de skribenter som önskar individuell skrivhandledning. Skribenten skickar in en eller flera texter till oss och får skriftlig och muntlig (via telefon, Skype eller liknande) respons på dessa.

Den beskrivna individuella handledningen innefattar inga personliga möten, vilket UKÄ anser vara av vikt för att utvecklas i tillräcklig utsträckning som skribent. Förslaget har således inte visat att föreslaget upplägg är anpassat till syftet med den aktuella aktiviteten i tillräcklig utsträckning. Förslaget har heller inte visat på vikten av förståelse för samarbetet med UKÄ och interaktion med deltagare samt ett tillvägagångssätt med vilket detta ändamål uppnås i tillräcklig utsträckning.

Motiveringen till det högsta prisavdraget lyder:

Förslaget till exempeluppdrag tillmötesgår helt eller nästan helt de uppsatta bedömningsgrunderna. Förslaget till exempeluppdrag innehåller inga brister av betydelse och visar på mycket god förståelse för det uppdrag som ska genomföras.

Motiveringen till det näst högsta prisavdraget lyder:

Förslaget till exempeluppdrag tillmötesgår delvis de uppsatta bedömningsgrunderna, dock finns förbättringspotential. Förslaget till exempeluppdrag visar på godtagbar förståelse för det uppdrag som ska genomföras, dock finns brister av viss betydelse.

Det är mot bakgrund av vad som anförts ovan samt i ljuset av givna motiveringar till prisavdrag tydligt att Expertinfos exempeluppdrag inte når upp till det högsta prisavdraget.

Det stämmer inte som Expertinfo påstår att UKÄ under utvärderingen har avvikit från vad som framgår av upphandlingsdokumentet, genom att efter hand lägga till kriterier. Det Expertinfo refererar till utgör i stället delar av

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för bedömningen

I mål om offentlig upphandling gäller som huvudprincip att rätten grundar sin prövning främst på de omständigheter som sökanden åberopar (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69). Frågan i målet är om det föreligger skäl för ingripande enligt LOU på de grunder Expertinfo anför.

I 4 kap. 1 § LOU anges följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

I 4 kap. 2 § LOU anges följande. En upphandling får inte utformas i syfte att undanta den från lagens tillämpningsområde och får inte heller utformas i syfte att begränsa konkurrensen så att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas på ett otillbörligt sätt.

I 20 kap. 6 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Har UKÄ brutit mot principerna om transparens och likabehandling?

När en upphandlande myndighet närmare bestämmer föremålet för en upphandling har den stor frihet (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2010 ref. 78). Upphandlingsdokumentet ska vidare vara

att den upphandlande myndigheten tagit ovidkommande hänsyn eller påtagligt avvikit från de kriterier som angivits i upphandlingsdokumentet kan det bli aktuellt att ingripa mot upphandlingen på denna grund (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom den 5 juli 2010 i mål nr 985-10).

Exempeluppdraget, bedömningsgrunderna och beskrivningen av hur prisavdrag ges är formulerade enligt följande:

6.2.1 Uppgift

UKÄ vill se hur anbudsgivaren beskriver en fingerad klarspråksutbildning.

Anbudsgivarens utgångspunkt för förslaget är att utföra följande:

- Grundkurs för cirka 90 personer, både chefer och medarbetare med varierande kunskapsnivåer om klarspråksarbete, uppdelat på flera tillfällen för mindre grupper
- Fördjupningskurser/workshops för cirka 90 personer, både chefer och medarbetare med varierande kunskapsnivåer om klarspråksarbete, uppdelat på flera tillfällen för mindre grupper
- Ta fram språkliga riktlinjer/skrivregler till utbildningen
- Aktiviteter efter utbildningarna för att upprätthålla klarspråksarbetet långsiktigt
- Individuell handledning

Utformningen av förslaget anpassas vidare till de förutsättningar för åtaganden inom ramavtalet som framgår av avsnitt 7 i detta förfrågningsunderlag.

För att erhålla avdrag avseende aktuellt kriterium bör anbudsgivaren inkomma med en beskrivning av upplägg, kommunikation och genomförande som visar hur anbudsgivarens förslag bidrar till ett mervärde för UKÄ enligt bedömningsgrunderna nedan.

6.2.2 Bedömningsgrunder

Upplägg

Förslaget visar ett väl disponerat upplägg i fråga om tid och har en utformning som visar på ett relevant innehåll. Avseende innehåll och disposition visar förslaget också förståelse för, och beaktande av, vad som är rimligt att uppnå i förhållande till omfattningen som beskrivs i förutsättningarna för exempeluppdraget. Det står även klart av redovisningen vad som ska

Förslaget till exempeluppdrag möter inte i tillräcklig utsträckning de uppsatta bedömningsgrunderna. Förslaget till exempeluppdrag har inte visat några direkta mätbara kvalitativa mervärden, mycket stor förbättringspotential finns.

Det i målet aktuella exempeluppdraget och de tillhörande bedömningsgrunderna lämnar enligt förvaltningsrättens mening ett stort utrymme för anbudsgivarna att tolka hur den aktuella utbildningen ska utformas med bästa möjliga resultat. Det framgår dock av upphandlingsdokumentet att utgångspunkten vid utvärderingen är att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer att antas utifrån tilldelningsgrunden bästa förhållande mellan pris och kvalitet. Domstolen beaktar vidare att det i beskrivningen av uppgiften finns tydligt utformade ramar att utgå ifrån. Därutöver framgår det av bedömningsgrunderna vilka faktorer som tillmäts betydelse vid utvärderingen. Då det rör sig om en upphandling av en tämligen komplex tjänst, förefaller det naturligt att anbudsgivarna måste ges viss frihet att utforma sina anbud och att bedömningen av exempeluppdragen delvis måste kunna ske på subjektiva grunder. Förvaltningsrätten noterar även att båda parter i en upphandlingsprocess kan anses ha en omsorgsplikt som en anbudsgivare i viss mån kan uppfylla genom att använda möjligheten att ställa frågor till upphandlande myndighet. Denna möjlighet har inte utnyttjats av Expertinfo trots att den stått till buds, enligt vad som framgår under rubriken ”1.9.1 Frågor och eventuella förtydliganden” i upphandlingsdokumentet. Förvaltningsrätten anser att prisavdragsmodellen är så klart och tydligt utformad att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse.

Det har vidare inte kommit fram några uppgifter i målet som visar att UKÄ vid utvärderingen av exempeluppdragen inte skulle ha behandlat alla anbudsgivare lika eller att de skulle ha tillämpat kriterier som inte framgår av upphandlingsdokumentet. De motiveringar som UKÄ har angett för att tilldela Expertinfo det näst högsta tillgängliga prisavdraget och konkurrenterna det högsta prisavdraget framstår som avhängiga de i

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida